

Henstilling til Udvalget, Regjeringen og alle Parter, at de ville tænke alvorlig over, om der ikke kan være en Mulighed for her at give en Understøttelse, der jo f. Ex. kunde gives under den Form, at saadanne Husmandssønner, fattige Bønderkarle, i Stedet for at søge en saadan Landbrugsskole søgte til enkelte Mænd, om hvilke det var bekjendt, at de drev et særlig udmærket Husmandsbrug, saaledes at de kunde faae Understøttelse til at opholde sig længere eller kortere Tid hos en saadan Mand, det vilde vel blive omtrent et Aarstid. Saaledes vil jeg anbefale Understøttelsen i sine Grundtræk. Saa glad man end kan være ved den Velvillie, der udtales overfor Husmændene, har man dog ikke ret faaet Greb paa at gjøre Noget, der kommer dem virkelig til Gode, og det er dog det, det kommer an paa, men jeg erkjender, at Villien er tilstede. Der var jo paa Finantsloven en Bevilling med Hensyn til Husmænds Keiser, som har sin Betydning, men ved Udførelsen var der saa mange Lapper og Huller, der blev stoppet paa, at den ikke gjorde den Nytte, den kunde gjøre. Her, hvor der ikke alene er Tale om de Husmænd, som ere til, men ogsaa om den Slægt, der kommer, vil jeg anbefale, at denne Side af Sagen ikke glemmes; thi den er meget vigtig.

Bjerre: Jeg vil sige til det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Tutein), at jeg meget godt har set, at der paa Finantsloven staar Bevillinger til Husmænd, idet der staar 3000 Kr. til fortrinlig dyrkede Huslodder og 40,000 til Keiser, og Ministeriet har endogsaa været saa venligt at forhøje Beløbet med 4000 Kr. Det kan blive jaadant Noget som 25—50 Ore for hver Husmand her i Landet. Det er naturligvis en Understøttelse, men disse 40,000 Kr., hvor gode de end kunne være, ere kun saa Meget, at de netop kunne længes; de vise henimod, hvorledes det skal være, men det er ikke nok at bygge paa. Naar det siges, at de kunne bruge de Skoler, der bestaa, saa er det kun en forsvindende Del af Husmændene, der kunne benytte de nuværende Skoler, og skulle vi have rene Husmandsskoler, og skulle alle Elever have Understøttelse, og det maa de have, ja saa kunne de sandelig ikke faae det gennem dette Forslag. Det bliver nødvendigt, at hver eneje Eleve faaer Understøttelse, og at der netop bliver lagt særlig Vægt paa, at det skal være Skoler for, hvorledes Husmandslokker skulle drives. Det Maade, hvorpaa de større og de mindre Lodder drives, er nemlig saa vidt forskjellig, at den slet ikke kan sammenlignes, og der

er mange af vore Landbrugslærere, som ikke kunne gjøre Fyldest i denne Retning. For at kunne det skulde de nemlig være specielt godt kjendte med Dyrkning af Frugt og den Slags Ting. Det er i Virkeligheden tilbøielig en Art Gartneri, de skulle have frem, og det kunne de ikke engang faae Kundskab i paa den nuværende Landbohøjskole, idet man ikke der kan lære netop den Art af Ting. Jeg vil altsaa anbefale, at der oprettes særlige Husmandsskoler, understøttede saa rigelig, at enhver Eleve kan faae Understøttelse.

Judenrigsministeren (Singer Slev):

Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Tutein) nævnedes, hvilke Forandringer der vare skete i det nu foreliggende Lovforslag i Landstinget. Det ærede Medlem tog dog noget feil. Nøiagtig udtrykt skulde det være sagt saaledes: de Forandringer, der ere foregaaede, siden Lovforslaget forelaa her sidst, thi de ere ganske sikkert ikke foregaaede i Landstinget. Forslaget, som det kommer her, er nemlig væsentlig saaledes, som det er fremfat af Ministeren i Landstinget. De Vædringsforslag, Landstinget har gjort, ere ikke meget indgribende; det er kun saa af de Ting, som det ærede Medlem nævnedes, som ere komne frem i Landstinget, hvorimod de fleste ere foregaaede ved Sagens Fremsettelse i Landstinget. Nu vil det ærede Medlem maaske sige: Hvorfor har Ministeren da ikke forelagt Lovforslaget i den Affattelse, det til her i Thinget, og til hvilket jeg stillede mig saaledes, at jeg ansaa det for muligt, at Lovforslaget kunde gennemføres paa det Grundlag. Dertil skal jeg sige til det ærede Medlem, at Grundlaget for hele Lovforslaget har jeg accepteret; men det ærede Medlem vil finde det naturligt, at Lovforslaget, naar det forelægges paany i det andet Thing, saa fra Regjeringens Side opstilles, som man i og for sig maa ønske det, om det end har vist sig ved tidligere Behandlinger, at det ikke ganske kan naaes. Derfor blev der optaget i Lovforslaget det samme Antal normerede Lærere, der vare foreslaaede her, da Lovforslaget var fremlagt i Fjor. Af disse har Landstinget imidlertid udslettet en. Det Plus, der kom til, har Landstinget altsaa bifaldet. Endvidere vare Lønningskatterne ogsaa i Aar forelagte ligesom i Fjor fra Regjeringens Side. Det er det, Landstinget har accepteret. Naar et andet æret Medlem, det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (C. Ravn), nævnte, at det var et Bilskaar, at der ogsaa blev givet forandrede Lønningsbestemmelser ved Universitetet og polyteknisk Lærestanstalt, saa tror jeg ikke,